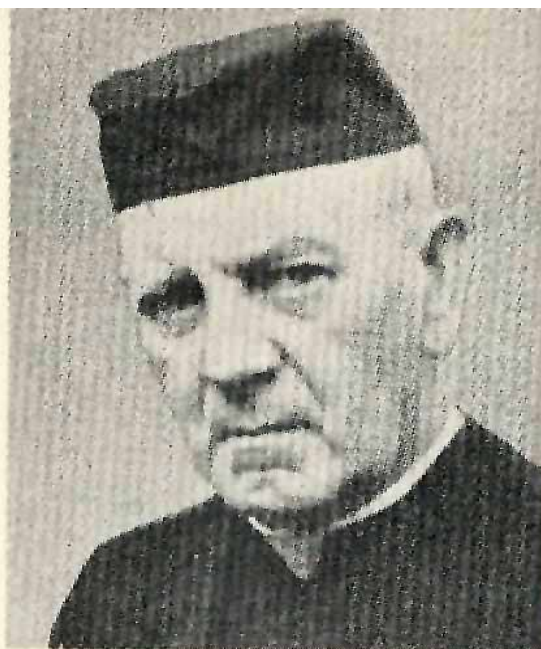
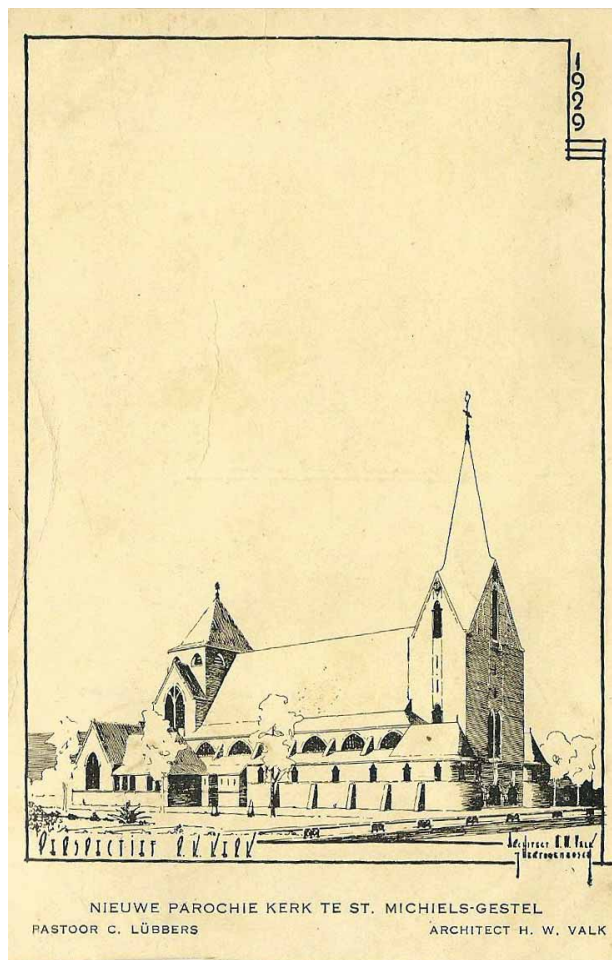

Nieuwstraat 32 St. Michaël kerk

Zeereerw. Heer C. LÜBBERS, z.g.
Bouwpastoor van de kerk „St. Michaël”

Een stukje geschiedenis.....

Alhoewel een halve eeuw -historisch gezien- een periode is, die is te overzien, is het toch wel de moeite waard bij de herdenking en viering van het 50-jarig bestaansfeest van onze St. Michaëlkerk een korte terugblik te werpen naar 50 jaren geleden.

Waarom de toenmalige parochieherder, de 22e pastoor, die sinds de 13e eeuw de herderlijke zorg in Sint Michielsgestel heeft gedragen, tot de bouw van een nieuwe kerk overging, is niet bekend.

De oude kerk had nog maar ongeveer een eeuw dienst gedaan. Wanneer heden ten dage een beslissing tot nieuwbouw genomen zou moeten worden, zou men -de geheel veranderde omstandigheden buiten beschouwing gelaten- ongetwijfeld de oude kerk gehandhaafd hebben.

Bekend is wel, dat pastoor C. Lubbers, de bouwpastoor, de bestaande kerk niet "volks" genoeg achtte.

In de feestgids schreef de pastoor destijds: "De nieuwe kerk is in den vollen zin des woords een volkskerk; iedereen kan het hoogaltaar zien en medeleven in de hoge, heilige handelingen van den priester, die bidt en offert voor en in naam van het volk".

Over de situering van het huidige kerkgebouw zal ook wel enige tijd gediscussieerd zijn. De oude kerk, die voor f. 2.500,-- aan de gemeente werd verkocht en in 1932 in werkverschaffing werd afgebroken, stond immers midden in de kom van de gemeente.

Aanvankelijk heeft men de nieuwe kerk willen bouwen op de huidige begraafplaats aan de Nieuwstraat.

In februari 1930 werd met de bouw van de kerk, een creatie van de destijds bekende architect H.W. Valk, die de zeer bekende architect ir. Joseph Cuypers als leermeester had gehad, begonnen. De eerste steen werd gelegd op 20 mei 1930 en op 20 april 1931 werd de voltooide kerk door Mgr. A.F. Diepen, bisschop van 's-Hertogenbosch, geconsacreerd.

Het was een heel gebeuren.

Daags tevoren werd de bisschop des namiddags om 6 uur aan de grens van de kom nabij instituut Ruwenberg door de voorzitter van het uitvoerend comité, burgemeester A.P. Scheltus, verwelkomd.

Riek en Rini Smulders boden daar monseigneur bloemen aan, waarna een grote stoet bestaande uit 37 plaatselijke verenigingen, voorafgegaan door gardes d'honneurs en begeleid door de harmonie St. Michaël, de bisschop begeleidde naar de nieuwe kerk, waar de burgemeester namens de parochianen, die daarvoor f. 3.000,-- hadden bijeengebracht, aan de bouwpastoor en het kerkbestuur het nieuwe hoofdaltaar aanbood.

De plechtige consecratie op 29 april 1931 begon 's morgens om 8 uur en duurde anderhalf uur. De berichtgeving in de pers vermeldde toendertijd: "Anderhalf uur moest de bevolking wachten, alvorens de kerkdeuren geopend werden. Ze konden alsdan de wijding volgen van het prachtwerk, het altaar, dat nu door zonlicht beschenen werd."

Interessant is het te lezen, hoeveel assistenten er toen mee gemoeid waren. Teveel om op te noemen. Enkele functionarissen wil ik echter hierbij wel vermelden: de consecrator, de diaconus ecclesiae, de diaconus consecrationis, de subdiaconus, curciferis, thuriferarius, ceroferarius e.a.

Het terrein waarop de kerk nu staat, werd destijds aangekocht van de heer en mevrouw W. Pennings-Jaeger voor een bedrag van f. 20.000,--, welk bedrag verkregen was uit een gift van de dames Schakenraad.

De kerk werd gebouwd door het aannemingsbedrijf J. Gerats te Blerick voor f. 126.650,--.

Naast de gegevens over de bouw en consecratie van de kerk zijn er nog enkel andere feiten het vermelden waard. Nauwelijks was de nieuwe kerk in gebruik genomen, "of één harer zonen droeg daarin reeds zijn eerste H. Mis-offer op. Dit moge ongetwijfeld aangestipt worden in de geschiedenis van ons nieuw Godshuis". Deze eerste neomist was de weleerwaarde Heer Jos van Griensven.

Het eerste huwelijk dat in de nieuwe kerk werd ingezegend was dat tussen Petrus Josephus Mosink en Martina Heesakkers en wel op 26 mei 1931, terwijl de eerste dopeling Coenradus van Buuren was.

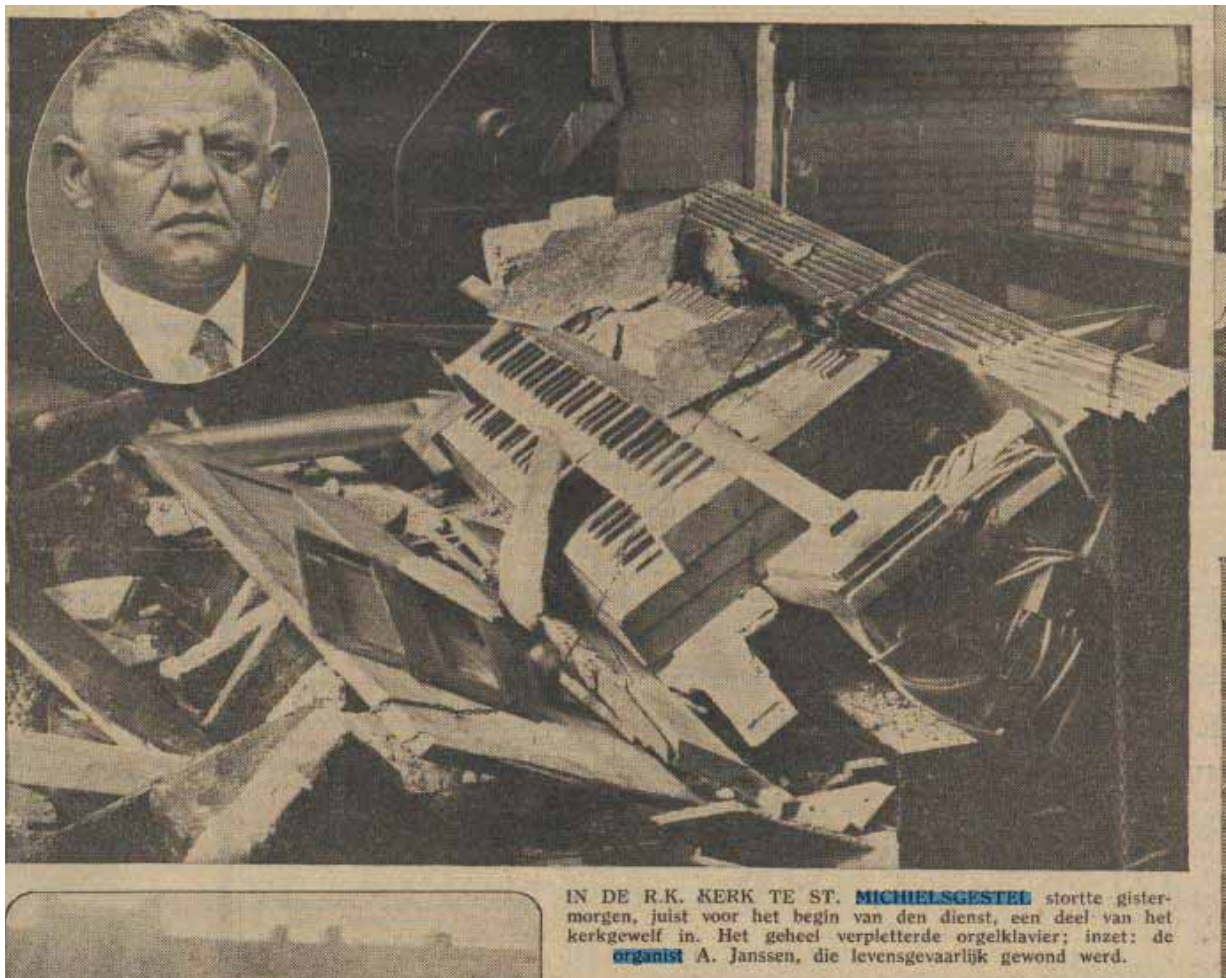
Minder prettig was het ongeval, dat zich voordeed op zondag 16 december 1934. Juist voor de aanvang van de hoogmis, "bij het intoneren van het Asperges me", zoals de annalen vermelden, stortte een gedeelte van het gewelf boven het zangkoor in.

Daarbij werden de organist, de heer A.J. Jansen ernstig en één der koorleden, de heer A. Kapteijns, licht gewond. Ook een deel van het orgel werd vernield. De belangrijke uitbreiding van de gemeente maakte een tweede parochiekerk in de Theereheide noodzakelijk. Met ingang van 18 juni 1961 werd de nieuwe parochie van de H. Christoforus opgericht. Dit had een wijziging van de grenzen van de parochie tot gevolg. De huidige parochiegrenzen zijn opnieuw vastgesteld bij besluit van 6 september 1971.

Dit kort stukje geschiedenis wil ik besluiten met te vermelden dat na de dood van de bouwpastoor C. Lubbers, J. Burgers tot pastoor werd benoemd, die weer werd opgevolgd door W. Hulsen en in 1970 door de huidige pastoor A. Fasol.

H. Eijkemans

Bron : MICHAEL 50 J 1931 – 1981

Algemeen Dagblad 17 december 1934

In 1929 werd Gestel "onthoofd" van zijn wereldlijk en Kerkelijk gezag. In januari stierf Burgemeester Spierings en begin mei ontviel ons pastoor Wolters. Voor mijn vader die vanaf 1903 als koster in dienst was, een spannende tijd: wie wordt de nieuwe pastoor? en brengt die zijn eigen koster mee?

Enkele dagen na de begrafenis van pastoor Wolters kwam er een brief: "Cornelis wil je de maten van de ramen op de pastorie afmeten, ik zal voor gordijnen moeten zorgen." Dat was de manier waarop pastoor Lubbers ons liet weten dat ze thuis gerust konden zijn, en wie bouwpastoor van de nieuwe kerk zou worden. Dat "Dommeloord" het bouwterrein voor de Kerk werd kwam vooral omdat, de toenmalige bewoners en eigenaren de Hr. en Mevr. Pennings (Woutje voor de ingewijden) huis en tuin er praktisch voor beschikbaar stelden.

Zo hebben we daar in een jaar tijd de Kerk zien groeien van bouwput naar fundering-vloer- le steenlegging (een oorkonde in koper werd in de onderlagen van de toren ingemetseld) tot aan de veel besproken weerhaan toe. Weinigen herkenden er een haan in; op een goede dag bewees hij dat ie toch vliegen kon, bij een flinke storm is hij "spoorloos" verdwenen. Zware zorgen voor het kerkbestuur maar vooral voor mhr. Pastoor bracht in 1934 het gedeeltelijk instorten van het gewelf boven het zangkoor aan het begin van een hoogmis. Gelukkig vielen er toen geen doden, ook de toen zwaar gewonde organist de Hr. Jansen kon later zijn post weer innemen.

De Kerk is echter geruime tijd buiten gebruik geweest en het parochie huis deed toen dienst als Kerk.

In die tijd nl. op 31 maart 1935 deed zich ook de ramp voor met vijf verkenneren uit Vught, die tegenover de pastorie met hun auto in de Dommel geraakten en verdronken. Het kruis bij de pastorie herinnert ons nog steeds aan die ramp.

Mijmerend dan over de vele veranderingen en tradities van het parochieel en Kerkelijk gebeuren is het misschien het beste om voor "de mensen van deze tijd" enkele markante gewoontes of gebeurtenissen er uit te lichten:

De nodige financiën voor het kerkbestuur moesten o.a. vroeger komen van de stipendia voor Kerkelijke diensten.

Er was een classesysteem voor uitvaarten, huwelijken enz., de wekelijkse Kerkcollecte, maar ook van de bankenpacht. Ik meen op de 1e Zondag na 3-koningen werd na het Lof, het allerheiligste vanuit 't Tabernakel naar de sacristiekluis gebracht, en een der Kerkmeesters begon de veiling van banken en stoelen. Voor hen die gehecht waren aan hun vaste plaats in de Kerk, en die het konden betalen, liep dit opbieden soms aardig in de papieren.

In het begin van mijn ambtsperiode als koster was de zondagscollecte een echte centenkwesitie.

Bij het tellen en opknapperen op Zondagavond kwamen we doorgaans tot het kapitale bedrag van 18 à 20 gulden.

We hadden een klant die zo nu en dan vóór de Zondag diensten een dubbeltje kwam wisselen tegen 20 halve centen, dan kon hij er weer een tijdje tegen om de kerkschaal te spekken.

Het penningske der weduwe was hier tastbaar aanwezig.

Druk hadden wij het vroeger tussen Hoogmis en Lof, als er Zondagsmiddags processie was. -Lof met stokken- zeiden we oneerbiedig. Alle vanen en attributen voor den dag halen en in de kerk plaatsen. Goke van Aggelen kwam al direkt na de middag "de Lieve Vrouw" aankleden, die door 4 uitverkoren maagden van de Mariacongregatie gedragen zou worden, dit was een van Gokes taken; ten huize van Goke ging in het geestelijk vlak heel wat om, haar mooiste titel vond ik deze: ze was "hoofdthesauriester der H. Kindsheid".

Zo is er veel kleurrijks uit het rijke Roomse leven van die tijd verdwenen; zo ook de Rogge-omgang en rond Pasen de eieromgang, deze waren bestemd voor het levensonderhoud van de parochiegeestelijkheid. Aanvankelijk deden wij de Rogge-omgang met Willem Smijers, later ging Pastoor Burgers mee, tegelijk als huisbezoek.

In die tijd van Smijers genoten wij eenmaal een middagmaal bij Leentje Smijers- v. Vessem en eenmaal per traditie op de Pastorie. Bij Smijers werd voor die gelegenheid bij wijze van spreken "het gemeste kalf geslacht". Gelukkig was dit maar eenmaal per jaar, anders had ik beslist "een buikje" gekregen.

H. Aartsengel Michaël
(notenhouten beeld, een van de
mooiste, uit de oude kerk)

DE FEEST-
GESCHENKEN

Bron : MICHAEL 25 j 1931 – 1956

24 augustus 2014 JvV